

Показники, що визначають кваліфікацію працівника групи забезпечення відповідно до спеціальності «Екологія» першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнях вищої освіти за спеціальністю «Екологія»

Види професійної діяльності за спеціальністю, яка застосовується до визнання кваліфікації, відповідної спеціальності	Результати професійної діяльності
Відомості про підвищення кваліфікації	1. Міжнародне підвищення кваліфікації: Участь в Міжнародному науковому проекті, СНАУ в колаборації з Королівським аграрним університетом (Великобританія) «Підготовка експертів з оцінки пошкоджених ґрунтів внаслідок бойових дій» - 180 годин. Протокол № 16 від 27.05.2024 р. 2. University College of Ecology and Tourism in Sucha Beskidzka (Poland) - professional internship according to the program “Innovative educational technologies: European experience and its implementation in the preparation of experts with ecology, tourism and public administration”, 2022. ECTS – 180 hours. 3. Куявський університет у Влоцлавеку (Польща) – науково-педагогічне стажування на тему: «Впровадження європейських підходів та нових методів підготовки спеціалістів у галузі біології, екології, географії, геології та хімії», 6 вересня – 17 жовтня 2021 р. ECTS – 180 год. 4. СДПУ ім. А.С. Макаренка – підвищення кваліфікації на кафедрі загальної біології та екології з 25 листопада 2019 р. по 08 січня 2020 р.
Науково-дослідні роботи	1.НДР «Інвентаризація біорізноманіття та комплексний популяційний аналіз рослинного покриву Північно-Східної України» (номер держреєстрації 0121U113245) 2.НДР «Стан і динаміка фітопопуляцій в екосистемах Північного Сходу України за умов різного ступеня та характеру антропогенного впливу» (номер державної реєстрації 0115U007150) 3. НДР «Світові тенденції та регіональні перспективи розвитку туристичної галузі України» (номер державної реєстрації: 0122U200276) 4. ГДТ «Наукові дослідження природних лісових біогеоценозів області щодо збереження видів рослин, занесених до Червоної книги України, з метою виявлення територій, перспективних для подальшого створення нових об’єктів природно-заповідного фонду» (номер держреєстрації 0120U104244). 5. ГДТ «Розробка проекту організації території регіонального ландшафтного парку «Сеймський» (номер держреєстрації 0117U006760). 6. ДБТ «Основні шляхи збереження лучно-степових екосистем України»
Показники 1-20 Ліцензійних умов (кількість пунктів)	
1) наявність не менше п’яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection	

Scopus	1.Kovalenko,I. Klymenko, H. Kovalenko, N. Yaroshchuk, R. Tykhonova, O. Yaroshchuk, S. Zubko, S. (2025). Peculiarities of the formation of phytocoenotic ranges of vegetatively propagated herbs and shrubs in forest plant groups of the Ukrainian Polissia. <i>Biosystems Diversity</i>, 2025. 33 (1). e2516 https://doi.org/10.15421/012516. (Scopus) 2.Tykhonova, O., Marukha, T., Rybalko, P., Butenko, S., & Horbas, S. (2024). Ecological typology of woody vegetation of the Starohut forest massif as a component of the restoration of disturbed ecotopes. <i>Scientific Horizons</i>, 27(10), 124-135. (Scopus) https://doi.org/10.48077/scihor10.2024.124 3. O. Kolisnyk, L.Yakovets, S. Amons, A. Butenko, V. Onychko, O.Tykhonova, A. Hotvianska, N. Kravchenko, I. Vereshchahin, V.Yatsenko (2024). Simulation of High-Product Soy Crops Based on the Application of Foliar Fertilization in the Conditions of the Right Bank of the Forest Steppe of Ukraine. <i>Ecological engineering & environmental technology</i>, 25 (7), 234-243. (Scopus) https://doi.org/10.12912/27197050/188638 4. Hryhoriv Y., Butenko A., Solovei H., Filon V., Masyk I., Kravchenko N., Zakharchenko E., Tykhonova O., Polyvanyi A. (2024). Changes in acid-base buffering capacity indices of surface sod-podzolic soil. <i>Journal of Ecological Engineering</i>, 25 (6), 73-79. (Scopus) 5. Tykhonova O., Skliar V., Sherstiuk M., Butenko A., Kyrylchuk K., Bashtovyi M. (2021). Analysis of <i>Setaria glauca</i> (L.) P. Beauv. population's vital parameters in grain agrophytocenoses. <i>Journal of environmental research, engineering and management</i>, 77(1), 36-46. (Scopus) https://doi.org/10.5755/j01.ereem.77.1.25489 6. Y. Zlobin, I. Kovalenko, H. Klymenko, K. Kyrylchuk, O. Tykhonova, L. Bondarieva, I. Zubtsova (2021). Vitality Analysis Algorithm in the Study of Plant Individuals and Populations. <i>The Open Agriculture Journal</i>. №15, 119-129. DOI: 10.2174/1874331502115010119 (Scopus) 7. Skliar V., Kyrylchuk K., Tykhonova O., Bondarieva L., Zhatova H., Klymenko A., Bashtovyi M. and Zubtsova I. (2020). Ontogenetic structure of populations of forest-forming species of the Left-Bank Polissia of Ukraine. <i>Baltic Forestry</i>, 26 (1), 1-7. https://doi.org/10.46490/BF441. (Scopus)
Web of Science	1.Y.A. Hryhoriv, A. Butenko, L. Kriuchko, O. Tykhonova, V. Toryanik, N. Kravchenko, V. Onopriienko, I. Vereshchahin, R.M. Bordun, R. Kuzmenko, D. Krylov. (2023). The influence of care systems on biometric and yield indicators of oats. <i>Modern Phytomorphology</i>, 17, 66-70. (Web of Science) https://www.phytomorphology.com/articles/the-influence-of-care-systems-on-biometric-and-yield-indicators-of-oats.pdf 2. Karbivska U.M., Kovalenko I.M., Onychko T.O., Radchenko M.V., Pshychenko O.I. Tykhonova O.M., Vereshchahin I.V., Bordun R.M., Tymchuk D.S.(2022). Economic and energy efficiency of growing legume grasses. <i>Modern Phytomorphology</i>, 16, 21-26. (Web of Science) https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/6270/1/economic-and-energy-efficiency-of-growing-legume-grasses.pdf 3.Kyrylchuk K., Skliar V., Tykhonova O., Kobzhev O. (2021). Vitality dynamics of populations of some legume species in floodplain meadows of the Psel river basin under grazing and haymaking. // <i>Scientific Papers. Horticulture. Series B</i>, Vol. LXV, No. 1/ 2021, p.406-414. (Web of Science) https://www.horticulturejournal.usamv.ro/pdf/2021/issue_1/Art56.pdf 4. Hryhoriv, Ya.Ya., Butenko, A.O., Davydenko, G.A., Radchenko, M.V., Tykhonova, O.M., Kriuchko, L.V., Hlupak, Z.I. (2020). Productivity of sugar maize of hybrid Moreland F1 depending on technological factors of growing. <i>Ukrainian Journal of Ecology</i>, 10 (2), 268-272. (Web of Science) https://doi.org/10.15421/2020_59.
Фахові журнали категорії «Б»	1. Тихонова О.М., Маруха Т.В. Віталітетна та онтогенетична структура

	популяцій <i>Neottia ovata</i> (l.) bluff & finger в лісових та лучних фітоценозах. <i>Природнича освіта та наука</i>. №6, 2024. С. 119-127. https://doi.org/10.32782/NSER/2024-6.16 2.Тараймович І.В. Демчук Л.І. Тихонова О.М. Екологічні аспекти виробництва та споживання: вплив на забруднення та вичерпання природних ресурсів. <i>Екологічні науки</i>. №52 (1). 2024. С. 145-150. https://doi.org/10.32846/2306-9716/2024.eco.1-52.1.22 3.Кузьменко Р.О., Яковець Л.А., Тихонова О.М., Бордун Р. М., Крючко Л.В. Вплив регулятора росту біологічного походження Leapum на продуктивність сортів гречки різного морфотипу. <i>Український журнал природничих наук</i>. № 8. 2024. С.191-198. https://doi.org/10.32782/naturaljournal.8.2024.20 4.Скляр В.Г., Тихонова О.М., Кирильчук К.С., Клименко А.О., Онопрієнко В.П., Бондарєва Л.М., Троцька С.С., Клименко Ю.О. Вивчення фіторізноманіття заплави р. Сироватки з перспективою її заповідання та використання в екологічному туризмі. <i>Вісник СНАУ: Серія «Агрономія і біологія»</i>. Вип. 3 (45). 2021. С. 45–51. https://doi.org/10.32845/agrobio.2021.3.6 5.Тихонова О.М., Кирильчук К.С., Шаповал В.П. Дослідження валового вмісту нікелю та арсену у смугах відведення автошляхів м. Суми. <i>Вісник сумського національного аграрного університету. Серія "Агрономія і біологія"</i>. Вип. 2 (40). 2020. С. 62-71. https://snaubulletin.com.ua/index.php/ab/issue/view/30
2) наявність одного патенту на винахід або п'яти деклараційних патентів на винахід чи корисну модель, включаючи секретні, або наявність не менше п'яти свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір	
3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів), в тому числі видані у співавторстві (обсягом не менше 1,5 авторського аркуша на кожного співавтора)	1. Злобін Ю.А. Скляр В.Г. Тихонова О.М. Кирильчук К.С. Фізіологія рослин: навчальний посібник для спеціальностей Н1 «Агрономія», Н3 «Садово-паркове господарство», Н4 «Лісове господарство». Суми: СНАУ, 2025. 280 с. Протокол № 9 від 17.03.2025 р. 2. Тихонова О.М. Маруха Т.В. Антропогенний вплив на розвиток популяцій рідкісних видів рослин Національного природного парку «Деснянсько-Старогутський»/ coll. mon. «Moderni aspekty vedy XLVIII». International Economic Institute. Czech Republic 2024. 373 p. https://doi.org/10.52058/48-2024 3. Тихонова О.М. Популяційна структура <i>Fallopia convolvulus</i> у посівах зернових культур / Technical, agricultural and physical sciences as the main sciences of human development: I volume of the international collective monograph. Czech Republic 2024. P.45-55. DOI: 10.46299/ISG.2024.MONO.TECH.1.1.3 4. Тихонова О.М. Гербологія. Курс лекцій: навчальний посібник для студентів спеціальності 201 «Агрономія» СВО «бакалавр», денної та заочної форм навчання. Суми: Сумський національний аграрний університет, 2024. 108 с. 5. Тихонова О.М., Кирильчук К.С. Гербологія: навчальний посібник для практичних занять. Для студентів ОС Бакалавр денної та заочної форм навчання спеціальності «Агрономія». Суми: СНАУ, 2023. 136 с. 6. Клименко Г.О., Кирильчук К.С., Тихонова О.М., Баштовий М.Г. Інформаційні технології в контролі стану природних територій, що знаходяться під охороною: MODERN ASPECTS OF SCIENCE 20- th volume of the international collective monograph. 2022. С.540-555. http://perspectives.pp.ua/index.php/np/mono http://perspectives.pp.ua/public/site/mono/monography-20.pdf 7. Тихонова О.М. Екологія людини. Навчальний посібник (конспект лекцій, завдання для ЛПЗ та самостійної роботи). Частина 1. для студентів факультету агротехнологій та природокористування, спеціальності: 101 «Екологія». Освітній рівень «Бакалавр», денної та заочної форм навчання. Суми: Сумський національний аграрний університет, 2019. 188 с.
4) наявність виданих навчально-	1.Тихонова О.М. Агроєкологія. Методичні рекомендації для самостійної

методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/ робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування	роботи студентів спеціальності «Екологія» СВО «Бакалавр» денної та заочної форм навчання. Суми: Сумський національний аграрний університет, 2025. 95 с. 2.Тихонова О.М. Агроекологія: методичні рекомендації для практичних занять. Для студентів факультету агротехнологій та природокористування спеціальності «Екологія» СВО «Бакалавр» денної та заочної форм навчання. Суми: СНАУ, 2025. 51 с. 3.Тихонова О.М. Курс лекцій з агроекології: методичне видання для студентів факультету Агротехнологій та природокористування спеціальності 101 «Екологія» ОС «Бакалавр» денної та заочної форм навчання. Суми: Сумський НАУ. 2024. 175 с. 4. Тихонова О.М. Бондарева Л.М. Фізіологія рослин. Методичні вказівки для лабораторних занять - для студентів ОС «Бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальності 201 «Агрономія», Суми, 2024. 60 с. 5. Скляр В.Г., Тихонова О.М. Методичний посібник для самостійної роботи студентів спеціальності 201 «Агрономія» ОС «Бакалавр» денної та заочної форм навчання. Суми: Сумський національний аграрний університет, 2024. 130 с. 6. Тихонова О.М. Екологічні способи впливу на агроєкосистеми. Методичні рекомендації для практичних занять студентів факультету агротехнологій та природокористування спеціальності 101 «Екологія» СВО «Бакалавр» денної та заочної форм навчання. Суми: СНАУ, 2024. 45 с. 7. Тихонова О.М. Екологічні способи впливу на агроєкосистеми. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів факультету агротехнологій та природокористування спеціальності 101 «Екологія» СВО «Бакалавр» денної та заочної форм навчання. Суми: СНАУ, 2024. 30 с. 8. Кирильчук К.С., Скляр В.Г., Тихонова О.М. Фізіологія рослин та основи екології. Частина 1: лекційний курс для студентів факультету агротехнологій та природокористування 1 курсу спеціальності 202 «Захист і карантин рослин». Суми: СНАУ, 2022. 141 с. 9. Кирильчук К.С., Скляр В.Г., Тихонова О.М. Фізіологія рослин та основи екології: методичні рекомендації для проведення лабораторних робіт студентів факультету агротехнологій та природокористування 1 курсу спеціальності 202 «Захист і карантин рослин». Суми: СНАУ, 2022. 44 с. 10. Злобін Ю.А., Скляр В.Г., Жатова Г.О., Тихонова О.М., Кирильчук К.С. Фізіологія рослин з основами мікробіології: Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів факультету агротехнологій та природокористування спеціальностей 205 «Лісове господарство», 206 «Садово-паркове господарство», 202 «Захист і карантин рослин» ОС «Бакалавр» денної та заочної форм навчання– Суми: Сумський національний аграрний університет, 2022. 130 с.
5) захист дисертації на здобуття наукового ступеня	Захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук за спеціальністю 03.00.05 «Ботаніка». Тема: «Структура і динаміка популяцій сегетальних рослин в зернових сівоzmінах на Північному Сході України (Сумська область)». Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного, 2009 р. Диплом № 053881
б) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня (прізвище, ім'я, по батькові дисертанта, здобутий науковий ступінь, спеціальність, назва дисертації, рік захисту, серія, номер, дата, ким виданий диплом)	Наукове керівництво здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня доктора філософії: Маруха Тетяна Валентинівна у 2025 р. захистила дисертаційну роботу на тему: «Популяційна структура та еколого-ценотична характеристика регіонально-рідкісних видів рослин Національного природного парку «Деснянсько-Старогутський». Галузь знань 10-Природничі науки. Спеціальність 101-Екологія. Диплом доктора філософії виданий ректором Сумського НАУ.Н25 №002956 від 25.09.2025 р
7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради, або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад	1. Наказ 1497/ос від 01.07.2025 р. “Про утворення разової спеціалізованої вченої ради для присудження ступеня доктора філософії” Спеціальність 101 – Екологія Назва дисертаційної роботи: «Комплексний популяційний аналіз ценозоутворюючих видів бобових степових фітоценозів природного заповідника «Михайлівська цілина» Здобувач: Коплик Яна Віталіївна Науковий керівник: к.б.н, доц.. Кирильчук К.С. Голова ради: д.б.н., проф. Скляр В.Г.

	Рецензенти: к.б.н., доц. Бондарєва Л.М., к.б.н., доц. Тихонова О.М. Офіційні опоненти: д.б.н, ст.наук.співр.Куземко А.А., к.б.н., доц.. Карпенко Ю.О. 2. Наказ 685-к від 13.12.2023 р. “Про утворення разової спеціалізованої вченої ради для присудження ступеня доктора філософії” Спеціальність 101 – Екологія Назва дисертаційної роботи: «Екологічні особливості міграції меркурію (Hg²⁺), хрому (Cr⁶⁺) та цинку (Zn²⁺) в системі «вода–грунт–біота» (на прикладі екосистем Обухівського району Київської області)» Здобувач: Жаврида Дар'я Євгенівна Науковий керівник: д.б.н., проф. Коваленко І.М. Голова ради: д.б.н., проф. Скляр В.Г. Рецензенти: к.б.н., доц. Кирильчук К.С., к.б.н., доц. Тихонова О.М. Офіційні опоненти: д.б.н, проф. Гандзюра В.П., д.б.н., проф. Лихолат Ю.В.
8) виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах	1.Відповідальний виконавець ГДТ «Наукові дослідження природних лісових біогеоценозів області щодо збереження видів рослин, занесених до Червоної книги України, з метою виявлення територій, перспективних для подальшого створення нових об'єктів природно-заповідного фонду» (номер держреєстрації 0120U104244). 2. Відповідальний виконавець ГДТ «Розробка проекту організації території регіонального ландшафтного парку «Сеймський» (номер держреєстрації 0117U006760). 3. Відповідальний виконавець ДБТ «Основні шляхи збереження лучно-степових екосистем України».
9) робота у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН або у складі галузевої експертної ради як експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або у складі Акредитаційної комісії, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/заяченого Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/науково-методичних/експертних рад органів державної влади та органів місцевого самоврядування, або у складі комісій Державної служби якості освіти із здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)	
10) участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання “суддя міжнародної категорії”	Підготовка та проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Основні шляхи збереження лучно-степових екосистем України», присвяченої 90-річчю «Михайлівської цілини». Участь у Проєкті Жана Моне Еразмус+ «Стала енергетика та клімат: досвід ЄС для України»
11) наукове консультування підприємств, установ, організацій не менше трьох років, що здійснювалося на підставі договору із закладом вищої освіти (науковою установою)	1. НПП Деснянсько-Старогутський 2. РЛП «Сеймський» 3. ПЗ «Михайлівська цілина»
12) наявність апробаційних та/або науково-популярних, та/або консультаційних (дорадчих), та/або науково-експертних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій	1.Tykhonova O., Marukha T. (2025). Vitality structure of Salix rosmarinifolia populations in forest and meadow phytocenoses. <i>Znanstvena misel</i>, 99, 20-25. DOI:10.5281/zenodo.14919682 https://zenodo.org/records/14919682 2.Тихонова О.М, Шапран Н.В. Аналіз вмісту важких металів в поверхневому шарі орних ґрунтів ТОВ «Агротрейд» Роменського району Сумської області / the IX International Scientific and Practical Conference. (March 05 – 08, 2024) Prague, Czech Republic. 2024. P. 17-20.

	URL: https://isg-konf.com/theoretical-and-practical-aspects-of-the-development-of-science-and-education/ 3.Тихонова О.М., Пономаренко Д.В. Врожайність сортів сої в залежності від строків сівби / The 11th International scientific and practical conference “Advanced technologies for the implementation of educational initiatives” (March 19 – 22, 2024) Boston,. 2024 P. 9-11. https://isg-konf.com/uk/advanced-technologies-for-the-implementation-of-educational-initiatives/ 4.Тихонова О., Феденко В., Пеліхов Є. Аналіз валового вмісту деяких важких металів в поверхневому шарі орних ґрунтів ПП «Павлівське» Охтирського району Сумської_області // II Міжнародна науково-практична конференція «Discussions for the improvement of science» (Січень, 16 – 18, 2023). Берлін, 2023. С. 56-59. https://eu-conf.com/ua/events/discussions-for-the-improvement-of-science/ 5.Тихонова О., Маруха Т. Фіторізноманіття регіонально-рідкісних видів НПП «Деснянсько-Старогутський» як невід’ємна складова екологічного туризму // VII Міжнародна науково-практична конференція «Changes in modern life and science», (08-11 листопада 2022 р.), Осло, Норвегія, 2022. С. 82-85. DOI: 10.46299/ISG.2022.2.7 https://isg-konf.com/actual-priorities-of-modern-science-education-and-practice/ 6. Guo Haiyang, Tykhonova O.M. Study on urban landscape design under haze environment // Materials of the International Scientific and Practical Conference «Honcharivski chytannya» (May, 25, 2022). Sumy, 2022. P. 214-215. 7. Tykhonova O., Bukachov V. Use of phytodiversity of the floodplain of the Syrovatka river in ecological tourism trends in science and practice of today // V International Scientific and Practical Conference. October 19 – 22, 2021. Ankara, Turkey, 464-466. DOI: 10.46299/ISG.2021.II.V https://isg-konf.com/trends-in-science-and-practice-of-today-2/
13) проведення навчальних занять із спеціальних дисциплін іноземною мовою (крім дисциплін мовної підготовки) в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік	
14) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I або II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету / журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком / проблемною групою; керівництво студентом, який став призером або лауреатом Міжнародних, Всеукраїнських мистецьких конкурсів, фестивалів та проєктів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі міжнародних, всеукраїнських мистецьких конкурсів, інших культурно-мистецьких проєктів (для забезпечення провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-творчому) рівні); керівництво здобувачем, який став призером або лауреатом міжнародних мистецьких	Голова предметно-методичної комісії I туру Всеукраїнської студентської олімпіади з агроєкології. Член предметно-методичної комісії I туру Всеукраїнської студентської олімпіади з біології. Член предметно-методичної комісії I туру Всеукраїнської студентської олімпіади з екології. 2023 - Клименко Юлія Олександрівна, Євтушенко Євгенія Олександрівна – переможці II етапу Всеукраїнського творчого конкурсу наукових робіт «Еколого-біологічні проблеми України та екологічна безпека». Наукова робота за темою: «Вивчення едифікаторного впливу сільськогосподарських культур на розвиток популяцій <i>Echinochloa crus-galli</i>». Диплом III ступеня. 2023 - Маруха Тетяна Валентинівна – Переможець Міжнародного конкурсу у сфері захисту природи та збереження біорізноманіття «IUCN/WWF International Ranger Awards». 2019 - Дудник Катерина, Мельник Юлія, Лещенко Дмитро – III командне місце в 2-му турі Всеукраїнської олімпіади з агроєкології у м. Львів. 2018 - Коплик Яна, Журавель Юлія, Торяник Михайло – III командне місце в 2-му турі Всеукраїнської олімпіади з агроєкології у м. Львів.

конкурсів, фестивалів, віднесених до Європейської або Всесвітньої (Світової) асоціації мистецьких конкурсів, фестивалів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі зазначених мистецьких конкурсів, фестивалів); керівництво студентом, який брав участь в Олімпійських, Паралімпійських іграх, Всесвітній та Всеукраїнській Універсіаді, чемпіонаті світу, Європи, Європейських іграх, етапах Кубка світу та Європи, чемпіонаті України; виконання обов'язків тренера, помічника тренера національної збірної команди України з видів спорту; виконання обов'язків головного секретаря, головного судді, судді міжнародних та всеукраїнських змагань; керівництво спортивною делегацією; робота у складі організаційного комітету, суддівського корпусу	
15) керівництво школярем, який зайняв призове місце III—IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів, II—III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів — членів Національного центру “Мала академія наук України”; участь у журі III—IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів чи II—III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів — членів Національного центру “Мала академія наук України” (крім третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня)	1. 2025 р. Керівництво школяркою ЗЗСО №2 м. Суми: Чудеса Олександра Володимирівна виборола 1 місце в конкурсі наукових проектів IX міського екологічного конгреса «Краса Землі у твоїх руках» в номінації «Вплив бойових дій на екологічний стан довкілля України». 2. 2022 р. Керівництво школяркою ЗЗСО №2 м. Суми: Чудеса Кіра Володимирівна виборола III місце в 2 етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН. Тема роботи: «Дослідження вмісту важких металів поверхневого шару ґрунтів смуг відведення основних автотранспортних магістралей м. Суми». 3. 2018 р. Керівництво школярем КУССШ №2 м.Суми: Тетяна Ярова виборола II місце на Всеукраїнському конкурсі наукових проектів з екології «Dreem ECO», який відбувся 13-14 квітня 2018 р, в м. Київ. Тема роботи: «Порівняльний аналіз якості води природних та штучних водойм м. Суми» .
16) наявність статусу учасника бойових дій (для вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти)	
17) участь у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки під егідою Організації Об'єднаних Націй (для вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти)	

18) участь у міжнародних військових навчаннях (тренуваннях) за участю збройних сил країн — членів НАТО (для вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти)	
19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях	Член Українського ботанічного товариства з 2002 р. Член Національного екологічного центру України з 2011 р.
20) досвід практичної роботи за спеціальністю (спеціалізацією)/професією не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності) із зазначенням посади та строку роботи на цій посаді	